

SA IMENOM (U IME) ALLAHA MILOSRDNOGA MILOSTIVOGA

KNJIGA IZMIRENJA

(NAGODBE, nagodbe kojom se izglade sporovi, riješe se sporovi na zadovoljavajući način za stranke koje su se parničile, bile u sporu)

Šta je došlo o izmirenju (tj. u vezi pravljenja nagodbe) među ljudima, i (o) govoru Allaha, uzvišen je: "Nema dobra u mnogom od njihovoga sašaptavanja, osim (sašaptavanja onoga) ko je zapovjedio (tj. ko zapovjeda, ko zagovara) za milostinju, ili dobro djelo ili izmirenje (nagodbu) među ljudima, a ko čini to (zbog) traženja sebi zadovoljstva Allaha (tj. da stekne Allahovo zadovoljstvo), pa dati ćemo njemu veliku nagradu." I (što je došlo o) izlaženju vođe k mjestima (na lice mjesta) zbog (toga da) izmiri (napravi izmirenje, nagodbu) među ljudima sa svojim drugovima.

PRIČAO NAM JE Seid, sin Ebu Merjema, pričao nam je Ebu Gasan, rekao je: pričao mi je Ebu Hazim od Sehla, sina Sa'da, bio zadovoljan Allah od njega, da su (neki) ljudi iz Amribnuavfovića (zapali u takve odnose da) je bila među njima (neka) stvar (tj. neki spor). Pa je izašao k njima Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, u ljudima od svojih drugova (tj. u društvu nekih ljudi između svojih drugova da) izmiri (tj. da izgladi taj spor) među njima. Pa je prispjela molitva (tj. nastupilo je vrijeme za molitvu), a nije (još bio) došao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio. (Tj. nije se još vratio od tih ljudi koje je otišao miriti.) Pa je došao Bilal, pa je izvršio (izgovorio) poziv Bilal za molitvu, a nije došao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio. Pa je došao (Bilal) k Ebu Bekru pa je rekao:

"Zaista Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, zadržao se, a već je prispjela molitva, pa da li bi ti da predvodiš ljude (u molitvi, da im budeš vođa, rukovodilac u molitvi)?" Pa je rekao: "Da, ako hoćeš." Pa je uspostavio molitvu (tj. Pa je izvršio poziv za stupanje u molitvu - proučio je ikamet), pa je stupio naprijed Ebu Bekr. Zatim je došao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, ide u redovima (tj. idući između redova) dok je stao u prvi red. Pa su uzeli (tj. počeli da daju upozorenje) ljudi sa pljeskom (tj. udaranjem ruke o ruku) dok su umnožili (pljeskanje). A bio je Ebu Bekr (takav da) se skoro neće (da) obazre u molitvi (tj. ne obaziraše se, ne okretalaše se u molitvi). Pa se obazreo (kada su umnožili pljeskanje), pa kadli on sa Vjerovijesnikom, pomilovao ga Allah i spasio, (u takvom položaju da je Muhamed a.s.) iza njega. Pa je dao znak (pokazao je Muhamed a.s.) k njemu sa svojom rukom, pa je zapovjedio njemu (da) klanja (i dalje kao vođa) kao što je (i počeo). Pa je podigao Ebu Bekr svoju ruku, pa je zahvalio (na toj počasti) Allahu. Zatim se vratio natraške iza sebe (tj. išao je natraške) dok je unišao u red, a stupio je naprijed Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, pa je klanjao sa ljudima. Pa pošto je svršio (završio molitvu), okrenuo se na ljude, pa je rekao:

"O ljudi! Kada je zadesila (pogodila) vas (jedna) stvar, uzeli ste (tj. počeli ste) sa pljeskanjem. Pljeskanje je samo za žene. Ko (se od muških nađe u takvom položaju da) zadesi njega (nekakva) stvar (tj. nešto) u njegovoj molitvi, pa neka rekne: "Slava Allahu!" Pa ili: Jer zaista ono neće čuti njega (ni) jedan (čovjek, pa da će drukčije postupiti) osim (tako da) će se obazrijeti. O Ebu Bekre! Šta je spriječilo tebe, kad sam dao znak (pokazao) k tebi, (da) nisi klanjao sa ljudima?" Pa je rekao: "Ne trebaše sinu Ebu Kuhafeta da klanja između dvije ruke Vjerovijesnika (tj. pred Vjerovijesnikom), pomilovao ga Allah i spasio."

PRIČAO NAM JE Museded, pričao nam je Mu'temir, rekao je: čuo sam svoga oca (da je pričao) da je Enes, bio zadovoljan Allah od njega, rekao:

Reklo se Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio: "Da si otišao Abdullahu, sinu Ubejja!" Pa je otišao k njemu Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio. I uzjašio (uzjahao, pojahao) je (jednoga) magarca. Pa su otišli muslimani (da) idu sa njim. A ona (zemlja kojom su išli bila) je slana zemlja. Pa pošto je došao njemu Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, pa reče (Abdullah, sin Ubejja, k Vjerovijesniku a.s.):

"K tebi (tj. K sebi) od mene! (To jest: Odstrani se, bježi od mene!) Tako mi Allaha zaista već je uznemirio mene smrad tvoga magarca." Pa je rekao (jedan) čovjek od Pomagača od njih (između njih): "Tako mi Allaha zaista magarac poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, ljepši je mirisom (mirišljiviji je) od tebe." Pa se rasrdio zbog Abdullaha (jedan) čovjek od njegovog naroda. Pa su se njih dva grdila (psovala). Pa su se rasrdili zbog svakog od njih dvojice njihovi drugovi. Pa je bilo (tj. Pa je nastalo) između njih dvojice udaranje (došlo je do tuče) sa granama (granama od palmi), i obučama i rukama. Pa je doprlo nama da se ona (stavka, ajet, odlomak Kur'ana tom prilikom) spustila:

"A ako se dvije grupe od vjernika pobiju (tj. potuku između sebe), pa izmirite (napravite izmirenje, izgladite odnose) među njima....".

GLAVA:

Nije lažac koji izmiri (zavađene stranke) među ljudima.

PRIČAO NAM JE Abdulaziz, sin Abdullaha, pričao nam je Ibrahim, sin Sada, od Saliha, od Ibnu Šihaba da je Humejd, sin Abdurahmana, izvijestio njega da je njegova majka Umu Kulsuma, kći Ukbeta izvijestila njega da je ona čula poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (da) govori:

"Nije lažov koji izmiruje (zavađene) među ljudima, pa (u tu svrhu) prenosi dobro, ili govori dobro (tj. pa prenese od jedne stranke drugoj one riječi koje su dobre, ili sam rekne da je jedna stranka govorila o drugoj dobre riječi)."

GLAVA

govora vođe svojim drugovima: "Oдите s nama (tj. Odvedite nas da) izmirimo (da mirimo: izmirićemo, mirićemo).

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Abdullaha, pričao nam je Abdulaziz, sin Abdullaha, Uvejsija i Ishak, sin Muhameda, Fervija, njih dva su rekla: pričao nam je Muhamed, sin Džafera, od Ebu Hazima, od Sehla, sina Sa'da, bio zadovoljan Allah od njega, da su se stanovnici (mjesta) Kuba-a pobili, čak su se međusobno gađali sa kamenjem. Pa se izvijestio poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, o tome, pa je rekao:

"Oдите (Krenite, Pođite) sa nama, (da) izmirimo (izgladimo odnose) među njima."

GLAVA

govora Allaha, uzvišen je: "..... da se izmire njih dvoje između sebe (njih dvoje) mirom (nagodbom), a mir je dobro (ili: mir - nagodba - je najbolja stvar)....". (Ili:, a mir je bolji (od rastave, razvoda braka)....".)

PRIČAO NAM JE Kutejbete, sin Seida, pričao nam je Sufjan od Hišama, sina Urveta, od njegova oca, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, (o tumačenju ajeta):

"A ako se žena boji (strahuje) od svoga muža neprijaznosti (zahlađenja odnosa) ili okretanja (od nje)....", rekla je: Ono je (stvar u tome da) čovjek vidi od (tj. u) svoje žene što ne zadivljuje njega - starost, ili (što drugo) osim nje - pa hoće njezinu rastavu (tj. da se razvjenča s njom). Pa (ona) rekne: "Zadrži me, i razdijeli (dodijeli) mi šta hoćeš." Rekla je: Pa nema štete (grijeha od takvoga postupka) kada su se međusobno zadovoljili njih dvoje.

GLAVA:

Kada su se izmirili na miru nasilja (tj. Kada su se nagodili nepravilnom, nezakonitom nagodbom), pa (takav) mir je odbijen (tj. takva nagodba ne vrijedi).

PRIČAO NAM JE Adem, pričao nam je Ibnu Ebu Zuejb, pričao nam je Zuhrija od Ubejdulaha, sina Abdullaha, od Ebu Hurejreta i Zejda, sina Halida, Džuheniye, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, njih dva su rekla: Došao je (jedan) Beduin pa je rekao:

"O poslaniče Allaha! Sudi među nama sa knjigom Allaha (tj. po propisima Kur'ana, Allahove knjige)." Pa je ustao njegov protivnik (parničar) pa je rekao: "Istinit je (tj. Istinu je rekao). Sudi među nama sa knjigom Allaha!" Pa je rekao (taj) Beduin: "Zaista moj sin je bio najamnik (nadničar) na (tj. kod) ovoga, pa je učinio preljub sa njegovom ženom. Pa su rekli meni: "Na (toga) tvoga sina je kamenovanje." Pa sam otkupio svoga sina od njega za stotinu (glava) od brava (tj. za stotinu ovaca) i (jednu) robinju. Zatim sam pitao učene (tj. ljude od nauke) pa su rekli: "Na tvoga sina je samo udaranje stotine (stotinu udaraca bičem po koži tijela) i interniranje godine (dana, tj. poslati ga godinu dana u tuđinu-gurbet)." Pa je rekao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Zaista sudiću svakako među vama dvojicom sa knjigom Allaha. Što se tiče robinje i brava, pa vraćanje je na tebe (tj. to se treba vratiti tebi). A na tvoga sina je udaranje stotinu (udaraca) i interniranje (izgnanstvo) godine (godinu dana). A što se tiče tebe, o Unejse, za čovjeka (iz plemena Eslem to je rekao), pa podrani (odi ujutro) na ženu (tj. k ženi) ovoga, pa kamenuj nju." Pa je podranio na nju Unejs, pa je kamenovao nju.

PRIČAO NAM JE Jakub, pričao nam je Ibrahim, sin Sa'da, od svoga oca, od Kasima, sina Muhameda, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, rekla je: rekao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Ko stvara nanovo u ovoj našoj stvari što nije u njoj, pa ono je odbijanje (tj. novotarija se ima odbiti)." Predao (tj. Pričao) je njega (ovaj hadis) Abdullah, sin Džafera, Mahremija i Abdulvahid, sin Ebu Avna, od Sa'da, sina Ibrahima.

GLAVA:

Kako će se napisati (ugovor o miru, izmirenju, nagodbi)?

(Napisaće se na ovaj način:) Ovo je (ugovor) što se izmirio omsica (taj-i-taj), sin omsice (sin tog-i-tog), i omsica (taj-i-taj), sin omsice (sin tog-i-tog). A neće ga (omsicu) pripisivati k njegovom plemenu, ili njegovom porijeklu.

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Bešara, pričao nam je Gunder, pričao nam je Šubete od Ebu Ishaka, rekao je: čuo sam Bera-a, sina Aziba, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Pošto se izmirio (ili: Pošto je sklopio ugovor o miru) poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (sa) stanovnicima Hudejbije, napisao je Alija, sin Ebu Taliba, zadovoljstvo Allaha na njega!, među njima knjigu (tj. pismeni ugovor). Pa je napisao (u tom ugovoru) Muhamed, poslanik Allaha. Pa su rekli idolopoklonici: "Ne piši: Muhamed poslanik Allaha! Da si bio poslanik (tj. Da te mi priznajemo za poslanika), ne bi se borili protiv tebe." Pa je rekao (Muhamed a.s.) Aliji: "Izbriši ga (tj. Izbriši taj izraz)!" Rekao je Alija: "Nisam ja (onaj) koji (je takav da) izbrišem njega (tj. ja neću izbrisati njega)." Pa je izbrisao njega poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio. I izmirio se (tj. sklopio je ugovor o miru s) njima na (tome se složivši) da uniđe (uđe) on i njegovi drugovi tri dana. A neće ulaziti (u) nju (u Meku oni drukčije) osim sa torbicom (tog) oružja. Pa su pitali njega: "Šta je torbica (tog) oružja?" Pa je rekao: "Korice (sablje, mača) sa (onim) što je u njima (u koricama)."

PRIČAO NAM JE Ubejdulah, sin Musa-a, od Israila, od Ebu Ishaka, od Bera-a, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Hodočastio je (tj. Pošao je da hodočasti malo hodočašće - umru) Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, u (mjesecu) zul-ka'detu, pa nisu htjeli stanovnici Meke da puste njega (da on) uniđe (uđe u) Meku dok se je dosudio sa njima (tj. dok najzad nije sklopio ugovor o miru sa njima, pristajući) na (to) da boravi u njoj (u Meki svega) tri dana. Pa pošto su napisali knjigu (tj. pismeni ugovor), napisali su (bili): "Ovo je (ono) što je dosudio na njega Muhamed, poslanik Allaha." Pa su rekli: "Ne priznamo za nju (tj. ne priznamo tu riječ, ne priznajemo tu riječ). Pa da znamo da si ti poslanik Allaha, ne bi sprječavali tebe, ali (tj. nego) ti si Muhamed, sin Abdullaha." Rekao je: "Ja sam poslanik Allaha, a ja (sam i) Muhamed, sin Abdullaha." Zatim je rekao Aliji: "Izbriši "poslanik Allaha"." Rekao je: "Ne, tako mi Allaha neću izbrisati tebe nikada." Pa je uzeo poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (tu) knjigu, pa je napisao: Ovo je (ono) što je dosudio (tj. na što je pristao, složio se) Muhamed, sin Abdullaha: Neće unići (ući) u Meku (nikakvo) oružje osim u koricama; i da neće izaći od njezinih stanovnika (ni) sa jednim (čovjekom) ako je htio da slijedi njega; (tj. da neće nikoga primiti sebi iz Meke više u redove makar neko da bi i htio da mu priđe); i da neće spriječiti (ni) jednoga od svojih drugova (koji) bi htio da ostane u njoj (u Meki). Pa pošto je unišao (ušao) u nju, i prošao rok (od tri dana), došli su Aliji pa su rekli: "Reci tvome (svome) drugu: "Izađi (Idi) od nas, pa već je prošao rok." Pa je izašao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio. Pa je slijedila njih kći Hamze (vičući): "O moj striče, o moj striče!" Pa se dohvatio nje Alija, pa je uzeo za njezinu ruku i rekao je Fatimi: "Uzmi sebi kćer svoga strica (amidže)." Ponijela je nju (Pa je ponijela nju). Pa su se prepirali o nju (o njoj, za nju po dolasku u Medinu) Alija, i Zejd i Džafer. Pa je rekao Alija: "Ja sam najpreči za nju (tj. ja sam joj najpreči), i ona je kći moga strica (moga amidže)." A rekao je Džafer: "Kći moga strica, a njezina tetka je poda mnom (tj. sa mnom u braku)." A rekao je Zejd: "Kći moga brata

(pobratima)." Pa je sudio za nju Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (da se dodijeli ona) za svoju tetku (tj. svojoj tetki). I rekao je: "Tetka je (ravna) sa stepenom majke." (To jest: Tetka - materina rođena sestra - je na stepenu majke.) I rekao je Aliji: "Ti si od mene, a ja sam od tebe." A rekao je Džaferu: "Sličiš (Ličiš) mome tijelu (obliku, liku) i mojoj čudi (naravi)." A rekao je Zejdu: "Ti si naš brat i naš slobodnjak (tj. naš pobratim i naš oslobođeni rob koji je pod našom zaštitom)."

GLAVA

mira (izmirenja, nagodbe) sa idolopoklonicima.

O njemu (tj. o ovome) je od Ebu Sufjana (prošao hadis, a misli se na hadis o razgovoru Ebu Sufjana sa Irakilijem koji je prošao na početku prvoga toma Buharije). A rekao je Avf, sin Malika, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio: "Zatim će biti mir između vas i između Asferovića (Vizantinaca)." I o njemu (tj. o miru sa idolopoklonicima) je Sehl, sin Hunejfa (pričao hadis u kojem se kaže): Zaista već sam vidio nas (na) na dan Ebu Džendela..... I Esma (je pričala hadis o ovome). I Misver je (o ovome pričao) od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio. A rekao je Musa, sin Mes'uda: pričao nam je Sufjan, sin Seida, od Ebu Ishaka, od Bera-a, sina Aziba, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Sklopio je mir Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (sa) idolopoklonicima (na) dan Hudejbije (pristajući) na tri stvari: na (to) da ko dođe njemu od idolopoklonika, vratiće ga k njima, a ko dođe njima od muslimana, neće ga oni vraćati; i na (to) da će unići u nju (u Meku) od iduće (tj. u idućoj godini), i (da) će boraviti (ostati) u njoj tri dana, i (da) neće unići u nju (drukčije) osim sa torbicom oružja: sablje, luka i slično njemu. Pa je došao Ebu Džendel skače (skakuće) u svojim okovima (na nogama), pa je vratio njega k njima. Rekao je (Buharija): Nije spomenuo Muemmel od Sufjana (slučaj) Ebu Džendela. I rekao je (Muemmel u pričanju toga hadisa umjesto "illa bi džulbanissilahi" rekao je): illa bi džulubbissilahi - osim sa torbom oružja.

(Razlika je samo u jednoj riječi u toj rečenici, a to je riječ "džulubbun" umjesto riječi "džulbanun". Obje riječi su jednoga značenja: torba, torbica, tašna od kože u kojoj se nosi sablja, mač sa svojim koricama zajedno.)

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Rafi'a, pričao nam je Surejdž, sin Nu'mana, rekao je: pričao nam je Fulejh od Nafi'a, od Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, izašao hodočasteći (tj. kao hodočasnik da bi izvršio umru - malo hodočašće). Pa su se ispriječili (napravili prepreku) nevjernici (plemena) Kurejša između njega i između Kuće (tj. Kabe). Pa je zaklao svoju žrtvenu životinju i obrijao je svoju glavu u Hudejbiji. I dosudio se s njima (tj. sa njima je sklopio mir, nagodbu, pristajući) na (to) da hodočasti (on malo hodočašće u) idućoj godini, i (da) neće nositi (nikakva) oružja na njih osim sabalja (sablji, mačeva), i (da) neće boraviti (tj. i da neće ostati) u njoj (u Meki dulje, više vremena) osim što vole oni (tj. osim onoliko koliko oni budu željeli da dopuste njemu da se zadrži). Pa je hodočastio od iduće godine (u idućoj godini), pa je unišao (ušao) u nju kao što se bio izmirio (sklopio ugovor s) njima. Pa pošto je boravio (ostao) u njoj tri (dana), zapovjedili su mu da izađe, pa je izašao.

PRIČAO JE NAMA Museded, pričao nam je Bišr, pričao nam je Jahja od Bušejra, sina Jesara, od Sehla, sina Ebu Hasmeta, rekao je:

Otišao je Abdullah, sin Sehla, i Muhajjisate, sin Mes'uda sina Zejda, (otišla su njih dva) k Hajberu, a on je tada mir (tj. a Hajber je tada bio u mirovnom stanju sa muslimanima, jer se sklopio mir s njima).

GLAVA

mira u krvarini (plati za krv, otkupu za ubijenoga).

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Abdullaha, Ensarija, rekao je: pričao mi je Humejd da je Enes pričao njima da je Rubejji'a, a ona je kći Nadra, razbila sjekutić (prednji zub jedne) djevojke. Pa su tražili (rođaci Rubejje od rođaka te djevojke da uzmu) otkup (platu, naknadu za zub te djevojke) i tražili su oprost, pa nisu htjeli (ni da oprostite niti da prime otkup, nego su tražili zub za zub, da se razbije zub Rubejje zato što je ona razbila zub te djevojke). Pa su došli Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, pa je zapovjedio njima za odmazdu. Pa je rekao Enes, sin Nadra:

"Zar će se razbiti sjekutić Rubejji'e, o poslaniče Allaha? Ne, tako mi (Onoga) koji je poslao tebe sa istinom neće se razbiti njezin sjekutić." Pa je rekao: "O Enese: Knjiga Allaha je odmazda (tj. Božija knjiga je propisala da se u ovakvim slučajevima ima izvršiti odmazda)." Pa su se zadovoljili ljudi (tj. rođaci one djevojke što joj je razbila zub Rubejji'a) i oprostili su (Rubejji'i). Pa je rekao (tom prilikom) Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Zaista od robova Allaha je (neko) ko (je takav) da se zakune na Allaha, zaista bi učinio dobrim njega."

(To jest: Ima takvih Božijih robova koje Allah dž.š. tako voli da bi im ukazao, učinio dobro da Ga zakunu za neko dobro.)

Povećao (tj. Dodao) je Fezarija od Humejda, od Enesa: Pa su se zadovoljili ljudi (rođaci djevojke) i primili su otkup (za zub).

GLAVA

govora Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, za Hasena, sina Alije, bio zadovoljan Allah od njih dvojice: "Moj ovaj sin (tj. unuk) je gospodin, i možda Allah da izmiri s njim (tj. posredstvom njega) između velike dvije grupe." I (GLAVA) Njegova govora, veličajno je Njegovo spominjanje: "..... pa izmirite između njih dviju....".

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Muhameda, pričao nam je Sufjan od Ebu Musa-a, rekao je: čuo sam Hasena (Basriju da) govori:

Izašao je u susret tako mi Allaha Hasen, sin Alije, (prema) Muaviji sa četama kao planine. Pa je rekao Amr, sin Asa: "Zaista ja zaista vidim (nekakve) čete, nećeš okrenuti leđa (tj. nećeš otići) do (da) ubiješ (pobiješ) njihove vrsnike (tj. vršnjake u junaštvu)." Pa je rekao njemu Muavijete - a bio je tako mi Allaha bolji (od ta) dva čovjeka (misli se na Amra, sina Asa i na Muaviju, tj. Allaha mi Muavija je bio bolji od Amra): "O Amre! Ako ubiju ovi ove, a ovi ove, ko će meni (da se brine) za poslove ljudi, ko će meni za njihove žene, ko će meni za njihovu njivu (ili: njihovu nekretninu da se brine, da je obrađuje i sl.)?" Pa je poslao ka njemu (Muavija k Hasanu) dva čovjeka od Kurejša od Abdušemsovića: Abdurahmana, sina Semureta, i Abdullaha, sina Amira sina Kurejza. Pa je rekao: "Idite vas dva k ovome čovjeku, pa izložite na njega, i recite mu, i tražite vas dva k njemu (da udovoljite, tj. prihvatite njegove

želje i traženja)." Pa su njih dva došla njemu, pa su unišila njih dva na njega (pa su ušla njih dva kod njega), pa su razgovarala (se s njim) njih dva, i rekli su njih dva njemu, i tražila su njih dva k njemu (njegove želje da udovolje). Pa je rekao njima dvojici Hasen, sin Alije:

"Zaista mi Abdulmutalibovići već smo pogodili od ovoga imetka, i zaista ova sljedba (ovaj narod) se već razjedinio (pokvario) u svojim krvima (tj. u ovom narodu su se desila mnoga ubojstva koja su dovela do stanja koje se može bar donekle srediti pomoću imetka, tj. materijalnoga obezbjeđenja koje treba da ide na teret državne blagajne)." Njih dva su rekla: "Pa zaista on (Muavija) nudi na tebe (tj. tebi) toliko i toliko, i traži k tebi (da se udovolje želje, tj. da bude onako kako želiš), i moli te." Rekao je (Hasen r.a.): "Pa ko će meni za ovo (jamčiti)?" Rekla su njih dva: "Mi smo tebi za njega (za ovo jamci)." Pa nije pitao njih dvojicu (ni za jednu) stvar (pa da je drukčije bilo) osim (tako da) su njih dva rekla: "Mi smo tebi za njega (za to jamci)." Pa se je izmirio (tj. sklopio je ugovor o miru Hasen) s njim (s Muavijom).

Pa je rekao Hasen (Basrija): A zaista već sam čuo Ebu Bekreta (da) govori: vidio sam poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, na govornici, a Hasen, sin Alije je do njegove strane (tj. uz njega), a on (Muhamed a.s.) se okreće na ljude jedanput, a na njega (na Hasena) drugi puta, i govori:

"Zaista ovaj moj sin (unuk) je gospodin, i možda Allah da izmiri sa njim između velike dvije grupe od muslimana." Rekao je: Rekao je meni Alija, sin Abdullaha: Ustaljeno je nama samo čuvenje Hasena od Ebu Bekreta za ovaj hadis.

GLAVA:

Da li će dati znak vođa za mir?

PRIČAO NAM JE Ismail, sin Ebu Uvejsa, rekao je: pričao mi je moj brat od Sulejmana, od Jahja-a, sina Seida, od Eburridžala Muhameda, sina Abdurahmana, da je njegova majka Amreta, kći Abdurahmana, rekla: čula sam Aišu, bio zadovoljan Allah od nje, (da) govori:

Čuo je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, glas (nekih) prepirača (parničara) u vratima (tj. na vratima), visokih su (bili) svojih glasova (tj. ti parničari su vikali visokim glasovima, vikali su vrlo glasno). I kadli jedan (od) njih dvojice traži da se spusti (smanji, oprost) neki dio duga njemu - to traži od) drugoga (parničara) i traži blagost (od) njega u (jednoj) stvari, a on govori: "Tako mi Allaha neću učiniti!" Pa je izašao na njih dvojicu poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pa je rekao:

"Gdje je zaklinjač na Allaha (tj. Gdje je onaj koji se kune, zaklinje sa Allahom pretjerano da) neće učiniti dobra (dobro djelo kao što je opraštanje dužniku duga)?" Pa je rekao: "Ja sam, o poslaniče Allaha! I njemu je koje (od) toga voli (tj. i ja mu dajem šta on voli)."

(To jest: "Na tvoju intervenciju, na tvoj znak, o poslaniče Allaha, ja mu se zadovaljam, zadovaljavam jedno od dvoje: ili da mu oprostim nešto od duga, ili da mu budem blag, da mu olakšam plaćanje na neki način, pa koje želi, neka odabere".)

PRIČAO JE NAMA Jahja, sin Bukejra, pričao nam je Lejs od Džafera, sina Rebiata, od Aaredža, rekao je: pričao mi je Abdullah, sin Kaba sina Malika, od Kaba, sina Malika, da

je ono bio za njega na Abdullahu, sinu Ebu Hadreda, Eslemiji (neki) imetak (tj. da mu je Abdullah, sin Ebu Hadreda bio dužan neku imovinu), pa je sreo njega, pa je držao njega (tj. pa ga je uhvatio kada su se sreli), čak su se podigli glasovi njih dvojice. Pa je prošao pokraj njih dvojice Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, pa je rekao:

"O Ka'be!" Pa je dao znak sa svojom rukom kao da on govori (kao da kaže njemu): "Polovinu (duga mu oprost)! " Pa je uzeo polovinu (onoga) što je za njega (tj. što je on imao) na njemu, a ostavio je polovinu.

GLAVA

vrijednosti izmirenja (uspоставljanja mira, nagodbe) između ljudi i pravde među njima.

PRIČAO NAM JE Ishak, sin Mansura, izvijestio nas je Abdurezak, izvijestio nas je Mamer od Hemmama, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je: rekao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Svaki zglob (zglavak) od ljudi je (takav da je) na njega milostinja (poželjno da se dadne, da u) svakom danu (što) se rodi u njemu Sunce. Pravedno postupi (tj. Napravi pravednu nagodbu) među ljudima (i to) je (jedna) milostinja."

GLAVA:

Kada je dao znak vođa za mir (za nagodbu), pa nije htio (jedan parničar da prihvati nagodbu), sudiće (vođa) na njega (njemu) sa jasnom osudom (presudom, tj. sa jasnim rješenjem).

PRIČAO NAM JE Ebuljeman, izvijestio nas je Šuajb od Zuhrije, rekao je: izvijestio me Urvete, sin Zubejra, da je Zubejr bio (običaja da) priča (tj. da Zubejr pričaše) da se on parničio (sa jednim) čovjekom od Pomagača, (koji) je već prisustvovao Bedru, (i sa parničenjem su došli) k poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (a parničenje je bilo) o vodotocima od Hare (tj. o strmenitim potočićima koji teku od Harre-Kamenjara). A napajaše njih dva s njom (tom vodom), oba njih. Pa je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, Zubejru:

"Napoj (tj. Natopi), o Zubejre, zatim pošalji (tj. pusti vodu) k svome susjedu." Pa se rasrdio (taj) Pomagač, pa je rekao: "O poslaniče Allaha! Zar (tako sudiš što je slučaj takav) da je bio (tj. što je on) sin tvoje tetke?" Pa se je obojilo (tj. poblijedilo je) lice poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio. Zatim je rekao: "Napoj, zatim zadrži (vodu tako) da dopre zidu (do zida voda)." Pa je u cijelosti uzeo poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, tada svoje pravo (da dosudi) za Zubejra (puno korištenje, korišćenje vode prilikom natapanja). A bio je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, prije toga pokazao na Zubejra sa mišljenjem, prostranim za njega i za Pomagača (ili: mišljenjem - kojim se daje - prostranost za njega i za Pomagača).

(To jest: Bio je donio presudu kojom je dao znak Zubejru za jednu misao, jedno mišljenje koje sadrži u sebi prostrane mogućnosti i za Zubejra i za toga Pomagača.)

Pa pošto je rasrdio Pomagač poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, u cijelosti je uzeo (obuhvatio) za Zubejra njegovo pravo u izričitoj presudi. Rekao je Urvete: Rekao je Zubejr: "Tako mi Allaha ne mislim ovaj ajet (odlomak Kur'ana da) je sišao (i o čemu drugom) osim o tome:

"Pa ne, i tako Mi tvoga Gospoda neće vjerovati do (da) uzmu sudijom tebe u (onome) što se je razgranalo (tj. zamrsilo, što je sporno) među njima....". Ajet (taj pročitaj).

GLAVA

mira (nagodbe) među vjerovnicima (tj. među onima koji su dali na dugovanje i onima koji su uzeli dugovanje) i (među) vlasnicima nasljedstva i obračunavanja nasumce (otprilike) u tome.

A rekao je Ibnu Abas: Nema štete (grijeha) da se međusobno podijele dva sudionika (dioničara, kompanjona), pa (da) uzme ovaj dugovanje (koje im neko duguje da to dugovanje sebi samome naplati), a ovaj (drugi da sebi uzme) stvar (predmet, gotovu imovinu). Pa ako propadne jednome (od) njih dvojice, neće se vraćati na svoga druga (da s njim dijeli ono njegovo).

PRIČAO MI JE Muhamed, sin Bešara, pričao nam je Abdulvehhab, pričao nam je Ubejdulah od Vehba, sina Kejsana, od Džabira, sina Abdullaha, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Preminuo je moj otac, a na njemu je (ostao jedan) dug. Pa sam izložio na njegove vjerovnike (tj. ponudio sam im) da uzmu datule za (ono) što je na njemu, pa nisu htjeli, i nisu vidjeli da je u njemu vjernost (potpuna vrijednost, tj. nisu smatrali da palme mogu platiti puno dugovanje). Pa sam došao Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, pa sam spomenuo to njemu. Pa je rekao:

"Kada potrgaš (obereš) njega (plod palmi - datule) i staviš njega u sušnicu (mjesto za sušenje), obavijestićeš poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio." Pa je došao i sa njim je Ebu Bekr i Umer. Pa je sjeo na njega i molio je za blagoslov. Zatim je rekao: "Zovni svoje vjerovnike, pa u cijelosti podaj njima." Pa nisam ostavio (ni) jednoga (koji je takav da) je za njega na mome ocu dugovanje (tj. koji ima svoj dug na teretu moga oca, da je drukčije prošao) osim (tako da) sam platio njemu. I preteklo je trinaest veskova: sedam dobre, a šest slabe (raznobojne, tj. mješalina, slabe), ili: šest dobre, a sedam slabe.

("Vesk" je mjera od otprilike dvjesto kilograma težine.)

Pa sam došao sa poslanikom Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (u) vrijeme sunčanog zalaza (zalaska), pa sam to spomenuo njemu, pa se je nasmijao, pa je rekao:

"Idi Ebu Bekru i Umeru, pa izvijesti njih dvojicu (o tome)." Pa su njih dva rekla: "Zaista već smo znali kad je napravio (učinio) poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (ono) što je napravio, da će biti to." A rekao je Hišam od Vehba, od Džabira: "Molitvi popodneva (tj. umjesto: (u) vrijeme sunčanoga zalaska - rekao je: (u) molitvu popodneva (ikindije). I nije spomenuo Ebu Bekra, a ni "nasmijao se je". I rekao je: A ostavio je moj otac na njemu (tj. na sebi) trideset veskova duga. A rekao je Ibnu Ishak od Vehba, od Džabira: Molitvi podneva.

GLAVA

mira (nagodbe) sa dugom i stvari (imetkom, imanjem).

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Muhameda, pričao nam je Usman, sin Umera, izvijestio nas je Junus. A rekao je Lejs: pričao mi je Junus od Ibnu Šihaba, izvijestio me Abdullah, sin Kaba, da je Ka'b, sin Malika, izvijestio njega da je on naplaćivao se (od) Ibnu Ebu Hadreda (jedan) dug (što) je bio za njega na njemu (tj. što ga je imao na njemu, pri njemu) u vrijeme poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (naplaćivanje i obračunavanje desilo se) u Bogomolji (tj. džamiji Muhameda a.s.). Pa su se podigli glasovi njih dvojice, čak (da) je čuo njih poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, a on je u kući. Pa je izašao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, k njima dvojici, čak je otkrio zastor svoje sobe, pa je dozvao Kaba, sina Malika, pa je rekao:

"O Kabe!" Pa je rekao (Kab): "Odazov tebi!, o poslaniče Allaha." Pa je dao znak sa svojom rukom, tj.: "Pusti polovinu." Pa je rekao Kab: "Već sam učinio, o poslaniče Allaha." Pa je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio: "Ustani, pa plati ga (tj. plati onu drugu polovinu, o Ebu Hadrede)."